

Inzetten op samenwerking als

stevige basis voor concrete projecten

DUURZAME VERBINDING

REGIO NW-VELUWE

In de regio Noord-West Veluwe hebben maar liefst vier scholen – drie vo-scholen en één mbo-instelling – de handen ineengeslagen om te komen tot een duurzaam, regionaal netwerk. Vanuit de overtuiging dat alles begint met elkaar kennen en bouwen aan een stevig samenwerkingsfundament en dat van daaruit de kansen en concrete projecten ontstaan. Een ambitieuze actieagenda met zeven actielijnen fungeert als koersdocument bij deze ontwikkeling. Vijf projectleiders ('verbinders') zijn verantwoordelijk voor het verbinden van hun scholen en het aanjagen en monitoren van de acties. We gaan langs bij deze verbinders, die we, niet geheel toevallig, treffen op een woensdag: de vaste dag in de week dat zij elkaar ontmoeten op één van de scholen, elke week op een andere locatie.

Erna Vasse

Herma van Rijn

Anna Faber

Natascha Verhagen

Eveline Willemsen

DE VERBINDERS

Wat doet een verbinder zoal?

Waar op veel plekken de samenwerking wordt vormgegeven door docenten zelf in hun eigen vakgebied(en), is in dit leerlab een team van verbinders opgesteld om de docenten te faciliteren en stimuleren in hun onderlinge samenwerking. Het team verbinders bestaat uit: Natascha Verhagen, docent Techniek en Technasium bij RSG Slingerbos Levant; Erna Vasse, docent Engels bij het Morgen College; Herma van Rijn, docent Engels bij Christelijk College Groevenbeek; en vanuit Landstede MBO Anna Faber, docent Signmaking, en Eveline Willemsen, projectleider vo-mbo.

De verbinders begeleiden het proces rondom de projecten in de actieagenda en ondersteunen docenten waar nodig. Zo faciliteren zij bijvoorbeeld de onderlinge kennismaking tussen docenten van de verschillende scholen, begeleiden zij interscolaire vakgroepen die als doel hebben om uitwisseling tussen docenten op vakinhoud en eindtermen te stimuleren, en pikken zij lopende initiatieven op om te ondersteunen en waar passend breder uit te rollen.

Zelf vormgeven

De rol van verbinder is daarmee een nieuwe rol binnen de scholen, die zij zelf kunnen inkleuren en vormgeven. “We zijn hier als verbinders ingestapt met de insteek: we gaan het

gewoon doen.” Dat betekent ook een constante leercurve: “Omdat we deze rol hebben, zijn we constant aan het leren met elkaar. We zeggen ook niet snel ‘het lukte niet dus we stoppen ermee’, maar we puzzelen met elkaar en schaven bij.” Ook de directies van de scholen zijn enthousiast over de inzet van de verbinders en steunen de plannen die er liggen. “Het commitment van de directies zorgt voor vertrouwen in onze rol en maakt dat we veel vrijheid ervaren om binnen de scholen dingen op te pakken.”

Facilitering als randvoorwaarde

Facilitering en structurele ontmoeting zijn cruciaal voor het ontwikkelen van de samenwerking, zo hebben de verbinders aan den lijve ondervonden. “Wat bij onze samenwerking al vanaf de start goed was geregeld is dat we één tot twee dagen per week ruimte hebben gekregen om ons in te zetten voor de actieagenda. Die facilitering en de wekelijkse ontmoeting zijn belangrijke randvoorwaarden om elkaar echt te leren kennen en te weten wat we aan elkaar hebben.”

EEN MEERJARENAGENDA

De actieagenda

Het eerste wapenfeit van de verbinders bij de start van het project was het opstellen van een omvangrijke, gezamenlijke actieagenda. Deze agenda werd opgesteld voor de periode van drie jaar en is opgebouwd uit zeven actielijnen.

Die actielijnen luiden in het kort:

1. het formeren van de groep verbinders;
2. het organiseren en faciliteren van kennismaking tussen docenten, van kennismakingsdagen tot meeloopdagen;
3. het identificeren, versterken en verbreden van bestaande samenwerking rondom LOB en keuzevakken;
4. het formeren van interscolaire vakgroepen die zich bezig

gaan houden met het vergelijken van de verschillende curricula, PTA's (het programma voor toetsing en afsluiting op het vo) en OER (onderwijs- en examenregeling op het mbo), met als doel van elkaar te leren en mogelijke overlap te identificeren en te reduceren;

5. het faciliteren van docenten die willen experimenten met doorlopende routes vo-mbo, bijvoorbeeld door leerlingen vroegtijdig kennis te laten maken met het mbo en de beroepscontext;
6. het stimuleren van samenwerking in de driehoek vo, mbo en regionaal bedrijfsleven: van gezamenlijke meet-ups tot het vormen van één integraal loket richting het bedrijfsleven; en
7. inzetten op gezamenlijke docenten professionalisering, bijvoorbeeld: congressen, themadagen of workshops.

Een omvangrijke en ambitieuze agenda dus, die tegelijkertijd veel ruimte laat voor eigen initiatieven door docenten. De filosofie achter de aanpak van het leerlab Noord-West Veluwe is dat de samenwerking tussen docenten van verschillende scholen de basis vormt: wanneer je die samenwerking faciliteert en aanjaagt, komen docenten vanuit die ontmoeting vanzelf op ideeën voor concrete acties en projecten. Geen projectmatige blauwdruk-aanpak dus, maar een netwerkachtige benadering.

Vmbo-keuzevakken op het mbo

Voor leerlingen wordt de samenwerking vooral zichtbaar wanneer deze resulteert in concrete projecten of acties,

bijvoorbeeld doordat keuzevakken in samenwerking worden ontwikkeld en aangeboden. Een voorbeeld hiervan was de ontwikkeling van het vmbo-keuzevak 'Sign'. Leerlingen van het Morgen College kunnen dit keuzevak volgen bij Landstede MBO en leren hier alles wat te maken heeft met folie en bestickering. Ook voor andere profielen zijn keuzevakken ontwikkeld die leerlingen op het mbo kunnen volgen. "Het volgen van keuzevakken op het mbo leert de leerlingen al vroeg wat ze kunnen verwachten, waardoor ze een beter gefundeerde keuze kunnen maken voor vervolgonderwijs. Als ze er al eens zijn geweest, wordt de overgang naar het mbo gevoelsmatig ook kleiner. Uiteindelijk hopen we leerlingen zo ook in de regio te houden." De samenwerking beperkt zich overigens niet tot een tweemanschap tussen een vo-school enerzijds en het mbo anderzijds. "We zijn ook aan het onderzoeken of een leerling van de ene vo-school met een specifieke interesse een keuzevak bij een andere vo-school kan volgen."

Verbinden en versterken van andere initiatieven

Het leerlab initieert niet alleen zelf initiatieven, maar sluit ook aan bij projecten van scholen. "We zien op andere plekken binnen de scholen soms spontaan initiatieven ontstaan die bijdragen aan de actieagenda. Zo worden in het kader van LOB vanuit sommige scholen meet-ups met bedrijven georganiseerd, waar leerlingen en studenten bedrijven kunnen ontmoeten tijdens een ontbijt. Als verbinders kijken wij dan of we het initiatief kunnen ondersteunen en faciliteren en kijken we hoe we een dergelijk initiatief breder kunnen trekken."

IN VOLLE VAART VOORUIT

Polijsten en doorontwikkelen

In 2022 lag de focus vooral op de eerste drie actielijnen van de agenda. De actieagenda loopt nog in elk geval tot en met 2024 door, en daarmee ook de inzet van de verbinders. De komende tijd zullen ook de andere actielijnen meer aandacht gaan krijgen. Maar er is ook tijd voor tussentijds leren en reflecteren en waar nodig bijstellen. De verbinders nemen momenteel de tijd om de actieagenda onder de loep te nemen. “We kijken kritisch met elkaar naar de plannen. Zijn de acties nog relevant en haalbaar? Kunnen we dingen aanscherpen?”

Docentenstages

Een voorbeeld van een aanscherping zijn de docentstages. “Het oorspronkelijke plan was om vo-docenten een week te laten meelopen op het mbo en vice versa. De praktijk leert ons echter dat dit met de huidige onderbezetting in teams en complexiteiten met de roosters te ambitieus was. In gesprek komen we vervolgens tot activiteiten die wel passen en die nog steeds bijdragen aan het doel. Zo is het ook al waardevol om te beginnen met een halve dag en kijken we of we dit later kunnen uitbouwen. Zo polijsten we de plannen gaandeweg.”

Wensproject

Een project dat hoog op het wensenlijstje staat van de verbinders is het realiseren van een structurele uitwisseling voor leerlingen vanuit alle drie de vo-scholen met het mbo. “We zijn nu de mogelijkheden aan het onderzoeken om dit te realiseren. Wat we graag willen is om vanaf volgend schooljaar vanuit alle drie de vo-scholen gedurende het jaar leerlingen op frequente basis naar het mbo te krijgen. Dat zorgt ervoor dat leerlingen al vroeg kennismaken met het mbo en borgt dat deze activiteiten niet eenmalig plaatsvinden, maar jaarlijks terugkomen in de roosters. Een mooie uitdaging voor ons, voor docenten én roostermakers om dit mogelijk te maken.”

Nieuwsgierig?

Lees hier meer over het leerlab uit Noord-West Veluwe.

Wat adviseren de verbinders aan startende samenwerkingen?

“Kom minstens 1 of 2 keer per maand op vaste dagen samen met de andere scholen. Zo leer je elkaar kennen en kun je echt iets opbouwen.”

“Heb aan de voorkant scherp wat je van mensen vraagt en communiceer dit ook duidelijk: hoeveel mensen zijn beschikbaar om aan de samenwerking te werken? Wat kunnen docenten verwachten?”

